

1 Korintierbrevet 8 & 10

I detta sitt första brev till församlingen i Korint använde Paulus ord som många kristna idag missbrukar för att kunna rättfärdiga sina matval:

*“Allt är tillåtet, men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet, men allt bygger inte upp ... Ät allt som säljs på torget utan att för samvetets skull ställa någon fråga. Ty ‘jorden och allt som uppfyller den tillhör Herren’. Om någon av dem som inte tror bjuder hem er och ni vill gå, ät då allt som sätts fram åt er, utan att för samvetets skull ställa någon fråga.”*¹

Även om det vid en första anblick kan verka som att Paulus här undervisade tvärtemot de mosaiska matföreskrifterna, är sanningen ändå den motsatta. När Paulus skrev att *“allt är tillåtet”* kan han omöjligt ha menat att precis allting var tillåtet. Enligt Guds ord är det inte tillåtet att varken stjäla, mörda eller begå otukt (för att nämna några exempel). Han kan inte heller ha menat att matbuden i moseböckerna skulle ha varit upphävda eller satta ur kraft. Till de troende i Rom skrev han att *“sätter vi då lagen ur kraft genom tron? Nej, inte alls! Vi upprätthåller lagen”*.² Förmodligen kände han även till Jesu tidigare undervisning att *“förr kommer himmel och jord att förgå än att en enda prick av lagen sätts ur kraft”*.³ Och eftersom himmel och jord fortfarande står kvar, måste vi utgå från att även Guds matföreskrifter gör det. Men vad menade han då med sina ord?

Från allra första början i kapitel 8 avslöjade Paulus varför han skrev de ofta misstolkade orden ovan: *“I fråga om kött från avgudaoffer vet vi att vi alla har kunskap.”*⁴ Här ser vi att den fråga han tog upp gällde kött från avgudaoffer, inte huruvida matbuden i moseböckerna var upphävda eller ej. Detta är en viktig utgångspunkt för att rätt kunna förstå hans fortsatta undervisning. Längre fram i samma kapitel skrev han att *“några som hittills varit vana vid avgudarna äter köttet som avgudaoffer, och så orenas deras svaga samvete”*.⁵ Eftersom ett sådant beteende kunde få allvarliga konsekvenser för svagare bröder, menade Paulus att *“om maten blir till fall för min broder, skall jag aldrig någonsin äta kött, så att jag inte blir orsak till min broders fall”*.⁶ Det var därför han sedan skrev att *“allt är tillåtet, men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet, men allt bygger inte upp”*. Paulus menade att en troendes matval inte alltid var nyttigt eftersom det kunde leda till att en svagare broder kom på fall. Därför gick han vidare med orden: *“Ingen skall söka sitt eget bästa, utan var och en den andres.”*⁷ Med andra ord handlade det om en frihet under ansvar.

När han förklarade för de troende att de kunde äta *“allt som säljs på torget utan att för samvetets skull ställa någon fråga”*,⁸ visade han att dessa troende inte behövde bekymra sig ifall det kött de tidigare köpt på torget hade offrats till en avgud eller inte. Så länge de inte visste ifall det hade använts som avgudaoffer eller inte, fick de utgå från att det inte hade varit det. Likadant är det med

¹ 1 Kor. 10:23, 25-27

² Rom. 3:31

³ Luk. 16:17

⁴ 1 Kor. 8:1

⁵ 1 Kor. 8:7

⁶ 1 Kor. 8:13

⁷ 1 Kor. 10:24

⁸ 1 Kor. 10:25

orden: *“Om någon av dem som inte tror bjuder hem er och ni vill gå, ät då allt som sätts fram åt er, utan att för samvetets skull ställa någon fråga.”* Det handlade om den troendes frihet i förhållande till det kött som serverades vid en bjudning. Paulus menade att de inte behövde ställa frågan om det kött som serverades tidigare hade offrats till en avgud eller inte. Detta under förutsättning att en närvarande broder inte tog anstöt av det.

Vad Paulus däremot *inte* menade med sina ord i 1 Korintierbrevet 8 och 10 var att de kunde köpa “mat” utanför moseböckernas ramar *“utan att för samvetets skull ställa någon fråga”*. Eftersom Paulus visste mycket väl att Guds bud inte hade upphävts eller satts ur kraft, ifrågasatte han därför aldrig om matbuden var gällande eller inte. Han kände väl till profeten Mose ord:

*“Och nu, Israel, lyssna till de stadgar och föreskrifter som jag vill lära er att följa, så att ni må leva och komma in i och ta i besittning det land som HERREN, era faders Gud, vill ge er. Ni skall inte lägga något till det som jag befäller er och **inte ta något därifrån** utan hålla HERRENS, er Guds, bud som jag ger er.”⁹*

För Paulus var moseböckerna Guds fullkomliga ord. Och eftersom det här står att du skall *“inte ta något därifrån”*, måste vi därför utgå från att Paulus inte på något sätt undervisade emot matbuden.

⁹ 5 Mos. 4:1-2